

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobkyně: **Zoologická zahrada v Ústí nad Labem, příspěvková organizace**, se sídlem Drážďanská 453/23, Ústí nad Labem – Krásné Březno, zastoupena JUDr. Lubomírem Pánikem, advokátem, se sídlem Masarykova 43, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Odvolační finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 24. 11. 2009, čj. 3714/09-1300-500853, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 1. 2014, čj. 15 Af 7/2010 – 78,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se** odkladný účinek **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti v záhlaví specifikovanému rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (dále jen „finanční ředitelství“). Tímto rozhodnutím byl změněn platební výměr Finančního úřadu v Ústí nad Labem (dále jen „finanční úřad“) ze dne 15. 4. 2008, čj. 108153/08/214913/7245, kterým finanční úřad vyměřil stěžovatelce daňovou povinnost na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období 4. čtvrtletí kalendářního roku 2006 ve výši 153.811 Kč oproti nárokovanému nadměrnému odpočtu ve výši 1.134.208 Kč. Finanční ředitelství napadeným rozhodnutím zvýšilo stěžovatelce daňovou povinnost na 158.764 Kč.

[2] Stěžovatelka spojila kasační stížnost s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Tento návrh odůvodnila tím, že částky řešené v platebním výměru a následně v soudním řízení jsou pro ni nepředstavitelně vysoké. Pokud by stěžovatelka byla zavázána tyto částky uhradit okamžitě, tedy bez odkladného účinku, znamenalo by to nejen ohrožení jejího současného provozu, ale i její celkovou nebo částečnou likvidaci. Na svůj provoz totiž stěžovatelka nemá žádné rezervy; současná situace jejího zřizovatele navíc

neumožňuje poskytnutí dodatečných prostředků na úhradu těchto plateb, se kterými není v rozpočtu uvažováno. Jde přitom o částky, které již stěžovatelka uhradila svým dodavatelům. Stěžovatelka uvedla, že na podporu žádosti případně doručí potvrzení a stanovisko zřizovatele. Z dosavadních zjištění finančního úřadu a ve spise založených příjmů a výdajů vyplývá poměr uplatněné částky a náklady na provoz stěžovatelky.

[3] Přípisem ze dne 20. 2. 2014, čj. 1Afs 22/2014 – 19, Nejvyšší správní soud stěžovatelku vyzval, aby svůj návrh na přiznání odkladného účinku doplnila konkrétními skutečnostmi, případně doložila relevantními dokumenty. Stěžovatelka v dané věci svůj návrh na přiznání odkladného účinku nedoplnila, nicméně zaslala „Odůvodnění žádosti o přiznání odkladného účinku“ ze dne 5. 3. 2014 k obdobné věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 Afs 21/2014. K tomuto podání přiložila návrh rozpočtu na rok 2014, přiznání k dani z přidané hodnoty za roky 2009 – 2013 a potvrzení Magistrátu města Ústí nad Labem, z něhož vyplývá, že na rok 2014 byl stěžovatelce stanoven příspěvek na provoz ve výši 27.335.000 Kč. Finančnímu úřadu podle stěžovatelky přiznáním odkladného účinku újma vzniknout nemůže, zejména s ohledem na poměrně nízkou částku vyměřené daně v porovnání s ostatními rozpočtovými příjmy.

[4] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užívají přiměřeně. Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: kasační stížnosti lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění výše uvedených zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výrazné disproportionality újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována, atd.).

[7] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních

okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylicení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[8] Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze v něm předjímat rozhodnutí o věci samé (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005 – 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 7. 2011, sp. zn. II. ÚS 1506/11, přístupné na <http://nalus.usoud.cz>). Účelem institutu odkladného účinku je totiž (podobně, jako je tomu u předběžného opatření) dočasně vymezit právní postavení účastníků řízení. Účastník, který o přiznání odkladného účinku žádá, přitom musí doložit, že následky pravomocného rozhodnutí orgánu veřejné moci by pro něj byly neblahé. Pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci (ať už se jedná o rozhodnutí správního orgánu, nebo soudu) jsou totiž nadána presumpcí správnosti, a nic by tedy zpravidla nemělo stát v cestě jejich výkonu či faktickému naplňování.

[9] Při posuzování žádosti stěžovatelky o přiznání odkladného účinku Nejvyšší správní soud vycházel údajů obsažených v soudním a správním spisu, jakož i z dokumentů předložených stěžovatelkou k doplnění její žádosti dne 6. 3. 2014 ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 Afs 21/2014, jež se týká obdobné věci jako v nyní projednávaném případě.

[10] Stěžovatelka nepoměrně větší újmu staví na hypotéze, že pokud by byla nucena dlužné částky daně z přidané hodnoty neprodleně uhradit, mohlo by to ohrozit její současný provoz, neboť se nachází v tíživé finanční situaci. Stěžovatelka blíže nespecifikovala, jaké dlužné částky je povinna za současné situace hradit. K výzvě soudu doložila daňová tvrzení k dani z přidané hodnoty za roky 2009 – 2013, z nichž vyplývá, že za posledních pět let uplatňuje nárok na nadměrný odpočet průměrně ve výši cca 2,4 miliony korun ročně. Z přiloženého návrhu rozpočtu na rok 2014 je zřejmé, že stěžovatelka odhaduje náklady na provoz zoologické zahrady v roce 2014 ve výši 44.835.000 Kč, přičemž Zastupitelstvo města Ústí nad Labem schválilo dne 5. 12. 2013 příspěvek na provoz zoologické zahrady v tomto roce ve výši 27.335.000 Kč.

[11] Z žádosti stěžovatelky a jejího doplnění je zřejmé, že stěžovatelka spatřuje možnou újmu v tom, že pokud by Nejvyšší správní soud přisvědčil argumentaci finančního ředitelství a zamítl kasační stížnost, nemohla by stěžovatelka ani v následujících letech s úspěchem uplatnit nadměrné odpočty daně z přidané hodnoty. Tato skutečnost by pro ni znamenala citelnou finanční ztrátu – řádově přes 2 miliony korun ročně. K tomu je nutné poznamenat, že existenci nepoměrně větší újmy nelze stavět na hypotéze, že Nejvyšší správní soud zamítne kasační stížnost stěžovatelky a ztotožní se stanoviskem finančního ředitelství, že plnění poskytované stěžovatelkou jsou plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet. Pokud by soud naznačeným způsobem nerozhodl, újma by stěžovatelce nevznikla. Dovozuje-li proto stěžovatelka újmu z těchto skutečností, nelze o takové újmě hovořit jako o reálné nebo reálně hrozící. Nejvyšší správní soud dále připomíná, že při posuzování žádosti o přiznání odkladného účinku je na místě hodnotit

újmu vzniklou stěžovatelce jako právní následek přezkoumávaného správního rozhodnutí nebo v důsledku jeho výkonu. Vznik újmy podle § 73 odst. 2 s. ř. s. tak nemůže být dovozován z postupu správních orgánů vůči stěžovatelce v jiných řízeních týkajících se následujících zdaňovacích období, byť by takový postup byl odůvodněn výsledkem sporu v této právní věci. Vznik případné újmy musí být přímo spjat s rozhodnutím, jehož zákonnost byla zpochybněna správní žalobou podanou v této věci. V daném případě tedy Nejvyšší správní soud při rozhodování o žádosti stěžovatelky může hodnotit toliko fakt, zda právní následky napadeného rozhodnutí finančního ředitelství, resp. výkon tohoto rozhodnutí, mohou pro stěžovatelku znamenat újmu ve smyslu § 73 s. ř. s.

[12] Ze správního spisu vyplývá, že platebním výměrem finančního úřadu ze dne 15. 4. 2008 byla stěžovatelce oproti nárokovanému nadměrnému odpočtu ve výši 1.134.208 Kč vyměřena za zdaňovací období 4. čtvrtletí kalendářního roku 2006 daň z přidané hodnoty ve výši 153.811 Kč. Rozhodnutím finančního ředitelství ze dne 24. 11. 2009 byla vyměřená daňová povinnost zvýšena na 158.764 Kč. Výši dlužné daně pohybující se okolo sto padesáti tisíc korun lze hodnotit jako nevýznamnou ve srovnání s předpokládaným ročním rozpočtem stěžovatelky. Předpokládané výdaje na provoz zoologické zahrady v roce 2014 se totiž pohybují řádově v desítkách milionů korun (konkrétně 44,8 milionů Kč). Tvrzení stěžovatelky o možnosti vzniku újmy v důsledku realizace napadeného správního rozhodnutí, která by mohla vést až k ukončení provozu zoologické zahrady, proto Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Citelné dopady by na stěžovatelku mohla mít skutečnost, že jí za dané zdaňovací období nebyl vyplacen nárokovaný nadměrný odpočet ve výši 1.134.208 Kč. Nepřiznání nárokovaného nadměrného odpočtu správcem daně v této výši jistě mohlo negativně ovlivnit finanční situaci stěžovatelky. Ani odložením účinků zamítavého rozsudku krajského soudu či účinků žalobou napadeného správního rozhodnutí by ovšem stěžovatelka nedosáhla toho, aby jí byl nárokovaný nadměrný odpočet přiznán. Přiznáním odkladného účinku by tak mohly být nanejvýš odloženy účinky napadeného správního rozhodnutí, které by spočívaly v odložení splatnosti dlužné daně. Částka vyměřené daně však v hospodaření stěžovatelky nepředstavuje významnou položku. Jejím uhrazením stěžovatelce nemůže vzniknout újma předpokládaná ustanovením § 73 s. ř. s.

[13] Ze správního spisu je nadto zřejmé, že dlužná daň již byla uhrazena ve lhůtách stanovených správcem daně. V současné situaci tedy stěžovatelka není povinna vydat finanční prostředky na splacení daně, jež je předmětem sporu v nyní projednávané věci. Popisovaná hrozba spočívající v zastavení či omezení provozu zoologické zahrady v důsledku napadeného správního rozhodnutí tak s odkazem na výše uvedené není reálná. Neprokázala-li stěžovatelka, že by jí v důsledku napadeného rozhodnutí vznikla újma, postrádá významu dále hodnotit proporcionalitu takové újmy, resp. její rozpor s důležitým veřejným zájmem.

[14] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů neshledal, že by následky žalobou napadeného rozhodnutí či rozsudku krajského soudu přivodily stěžovatelce nepoměrně větší újmu, než jaká by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout jiným osobám, proto návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížností zamítl.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. března 2014

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu